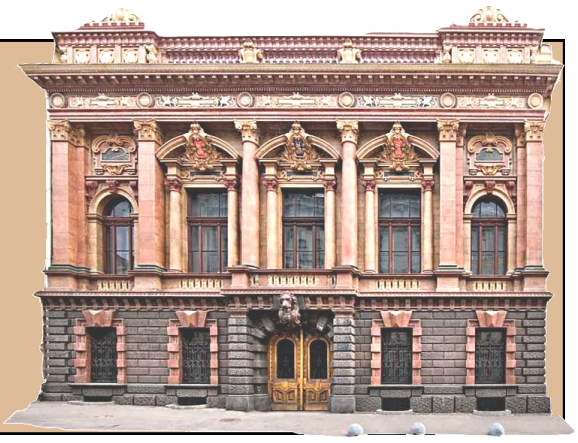
Освітянський профспілковий вісник

№ 4 (114) листопад 2026 року

Газета Одеської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України

Шановні студенти Одещини! Дорога наша молодь!

Від імені президії Одеської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України та від себе особисто щиро вітаю вас із Міжнародним днем студента!

Студентські роки — це унікальний період життя, сповнений високих прагнень, сміливих ідей, пошуку власного шляху та щирої дружби. Проте сьогодні вам доводиться проходити це становлення в надскладний час — час воєнних випробувань. Попри повітряні тривоги, відключення світла та всі виклики сьогодення, ви демонструєте вражаючу стійкість, патріотизм, волю до знань та незламність духу.

Навчання під час війни — це також ваш особистий фронт і ваш вагомий внесок у спільну боротьбу. Здобуваючи нові знання, опановуючи професію та розвиваючи свій інтелектуальний потенціал, ви створюєте міцний фундамент для успішного майбутнього України, її відбудови та розквіту після Перемоги.

Дякуємо кожному з вас за активну громадянську позицію, волонтерську допомогу, віру у свої сили та рідну країну. Профспілка освітян завжди поруч, щоб підтримати ваші ініціативи, захистити ваші права та допомогти в реалізації ваших найсміливіших задумів.

Бажаємо вам міцного здоров'я, невичерпної енергії, натхнення, легких сесій та мирного неба! Нехай ваші прагнення реалізуються, а здобуті знання стануть рушійною силою для розквіту нашої незалежної України!

Тримаємось разом! Віримо у вас! Чекаємо на нашу спільну Перемогу!

Голова Одеської обласної організації
Профспілки працівників освіти і науки України
Любов КОРНІЙЧУК

ПІДТРИМУЄМО СТУДЕНТІВ—ПРОФСПІЛКОВИХ АКТИВІСТІВ ОДЕЩИНИ

Одеська обласна організація Профспілки традиційно до Дня студента відзначає найактивніших студентів, які продемонстрували відмінні результати як у навчанні, так і в профспілковій діяльності. В цьому році напередодні свята Почесними грамотами комітету Одеської обласної організації Профспілки та грошовими винагородами за активну участь у профспілковій роботі, розвиток студентського профспілкового руху нагороджено:

Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К.Д. Ушинського:

- **Мамуняк** Карину Вікторівну, студентку II курсу, члена профспілкового комітету.
- **Половську** Софію Андріївну, студентку I курсу, члена профспілкового бюро.

Одеська державна академія будівництва та архітектури:

- **Білоуса** Артемія Миколайовича, студента IV курсу, члена профспілкового комітету.

Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку:

- **Озаринського** Володимира Володимировича, студента IV курсу, члена профспілкового комітету.

Національний університет «Одеська політехніка»:

- **Завадського** Гліба Анатолійовича, студента II курсу, члена профспілкового комітету.
- **Ільїнову** Іванну Іванівну, студентку III курсу, голову профспілкового бюро інституту гуманітарних наук, члена профспілкового комітету.
- **Олешка** Єгора Романовича, студента II курсу, члена профспілкового комітету.
- **Цушка** Віктора Віталійовича, студента II курсу, голову профспілкового бюро інституту економіки та менеджменту, члена профспілкового комітету.

Одеський національний технологічний університет:

- **Губко** Христину Володимирівну, студентку IV курсу, профгрупорга.
- **Котлярову** Тетяну Віталіївну, студентку II курсу, профгрупорга.
- **Кутольвас** Юрія Миколайович, студента II курсу, заступника голови профспілкового бюро ННІХТ ім. М.О. Грішина, члена профспілкового комітету.
- **Шулянську** Вероніку Олексіївну, студентку III курсу, профгрупорга.

Міжнародний університет:

- **Малу** Мілену Русланівну, студентку I курсу, голову профспілкового бюро факультету стоматології та фармації.
- **Олійника** Даніїла Олександровича, студента II курсу, члена профспілкового комітету Фахового коледжу Міжнародного університету.
- **Сорокіна** Івана Сергійовича, студента II курсу, голову профспілкового бюро факультету кібербезпеки, програмної інженерії та комп'ютерних наук.
- **Ткаченка** Іллю Євгеновича, студента III курсу, голову профспілкового бюро факультету права та економіки.

Ізмаїльський державний гуманітарний університет:

- **Чуріш** Любов Анатоліївну, студентку III курсу, профгрупорга.

Міжнародний день студента — це свято юності, енергії та безсонних ночей перед сесією. Але за веселими вечірками ховається чимало цікавих, маловідомих і навіть драматичних фактів.

Історія почалася з трагедії та героїзму

Мало хто замислюється, чому день студентів — це міжнародна дата. Вона народилася не як розважальне свято, а як день пам'яті про мужність:

Події 1939 року в Празі: Під час нацистської окупації Чехословаччини студенти та викладачі вийшли на масову демонстрацію на честь річниці утворення республіки. Під час розгону акції був смертельно поранений студент-медик **Ян Оплетал**.

Арешти та концтабори: Його похорон перетворився на стихійний протест. У відповідь нацисти закрили всі виші Чехії, заарештували понад 1200 студентів і відправили їх до концтабору Заксенхаузен. 17 листопада без суду стратили дев'ятьох студентських лідерів.

Саме на згадку про ці події у 1941 році в Лондоні на Міжнародній зустрічі студентів вирішили проголосити **17 листопада Міжнародним днем студента**.

НАШІ СТУДЕНТИ—НАШЕ МАЙБУТНЄ!

ЧУРІШ ЛЮБОВ – АКТИВНА УЧАСНИЦЯ ГРОМАДСЬКОГО, ВОЛОНТЕРСЬКОГО ТА НАУКОВОГО ЖИТТЯ УНІВЕРСИТЕТУ

Чуріш Любов, студентка ІІІ курсу факультету української та іноземної філології Ізмаїльського державного гуманітарного університету, навчається за освітньою програмою «Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література (з вивченням другої іноземної мови))».

За роки навчання Любов Чуріш зарекомендувала себе як активна учасниця громадського, наукового, культурного та волонтерського життя факультету й університету.

Уже на першому курсі студентка долучилася до роботи книжкового клубу університету та медіа -профорієнтаційної діяльності. В цей період вона також розпочала волонтерську діяльність на факультеті, зокрема взяла участь в організації першого волонтерського заходу до Дня захисту дітей. Паралельно Любов розпочала наукову діяльність: підготувала статтю та виступила з доповіддю на науковій конференції.

На другому курсі громадська активність студентки значно розширилася. Вона була обрана головою соціального відділу студентської ради факультету та профгрупоргом академічної групи, активно долучалася до роботи студентського самоврядування. Була нагороджена грамотою профкому ІДГУ та отримала премію за значні успіхи в навчанні й активну участь у профспілковій діяльності університету.

У межах соціальної та волонтерської діяльності за її участю організовувалися заходи для внутрішньо переміщених осіб, сімей, які втратили рідних або очікують на їх повернення, а також для людей літнього віку. Значну увагу студентка приділяла благодійним ініціативам на підтримку Збройних Сил України.

Любов Чуріш брала участь в організації та проведенні благодійних ярмарків, під час яких здійснювався збір коштів на допомогу військовим. Зокрема, вона долучилася до проведення Різдвяної та весняної ярмарок, а також інших благодійних заходів факультету.

Активну участь студентка брала і в культурно-організаційному житті університету. Вона долучалася до проведення посвяти першокурсників, брала участь у фонетичному конкурсі на факультеті та Фестивалі науки 2026.

Окремим напрямом діяльності студентки є наукова робота. Протягом навчання вона неодноразово готувала наукові статті та брала участь у наукових конференціях із доповідями.

На третьому курсі Любов Чуріш продовжує виконувати обов’язки голови соціального відділу студентської ради факультету та активно працювати у складі студентського самоврядування.

Таким чином, діяльність Любові Чуріш охоплює декілька важливих напрямів: студентське самоврядування, волонтерську та благодійну роботу, організацію соціальних і культурних заходів, наукову діяльність, профспілкову роботу та участь у житті університетської спільноти. Її систематична участь у громадських ініціативах та відповідальне ставлення до виконання організаційних завдань характеризують її як активну студентку та учасницю громадського життя університету.

Ольга ГАРМАШ,
голова ППО Ізмаїльського державного гуманітарного університету

«МІС МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ — 2027»: СВЯТО КРАСИ, ТАЛАНТУ ТА СТУДЕНТСЬКОЇ ЄДНОСТІ

У концертно-банкетному комплексі «Ренессанс» відбувся конкурс «Міс Міжнародний університет — 2027», який об’єднав студентів, викладачів та гостей університету.

Урочистий вечір розпочався з вітального слова президента Міжнародного університету Сергія Васильовича Ківалова. Після представлення конкурсанток на глядачів чекала насичена програма: спільні танцювальні номери, дефіле в українських національних костюмах та вечірніх сукнях. Особливу увагу привернули виступ із жонглюванням м’ячами та обручем, а також музично-танцювальне шоу Дениса Рудого.

Кульмінацією заходу стала церемонія нагородження. Учасниці отримали відзнаки в різних номінаціях, після чого було оголошено головних переможниць.

Титул «Міс Міжнародний університет — 2027» здобула Єва Русу, студентка 1 курсу спеціальності «Громадське здоров’я».

Першою віцеміс стала Валерія Цебенко, студентка 2 курсу Фахового коледжу, спеціальності «Готельно-ресторанна справа».

Другою віцеміс обрали Ніколь Палій, студентку ІІ курсу Медичного фахового коледжу, спеціальності «Медсестринство».

Особливим подарунком для гостей став виступ українського гурту KALUSH, який виконав свої відомі хіти. Завершився святковий вечір дискотекою та фуршетом.

Захід відбувся за підтримки президента Міжнародного університету Сергія Васильовича Ківалова, ректора, професора Костянтина Вікторовича Громовенка та Первинної профспілкової організації студентів Міжнародного університету.

Конкурс залишив яскраві враження та вкотре продемонстрував, наскільки творчим, активним і різноманітним є студентське життя нашого університету.

Ірина ТЕРЗІ, голова ППО студентів Міжнародного університету

СОФІЇВКА ВОСЕНИ: ПОДОРОЖ КРІЗЬ ІСТОРІЮ ТА КРАСУ ПРИРОДИ

Є місця, які запам’ятовуються не лише мальовничими краєвидами, а й особливою атмосферою. Саме таким для колективу студентів та викладачів Одеського національного технологічного університету став Національний дендрологічний парк «Софіївка» в Умані. Осіння подорож подарувала можливість відволіктися від університетських буднів, відпочити серед природи та ближче познайомитися з одним із найвідоміших парків України.

Історія, що оживає серед алей

Знайомство із Софіївкою розпочалося з екскурсії. Розповідь гіда допомогла нам відкрити історію створення парку, дізнатися про його архітектурні особливості та багатство рослинного світу.

Парк заснований у 1796 році польським магнатом Станіславом Потоцьким і присвячений його дружині Софії. У 1802 році він був подарований їй до дня народження. Від самого початку Софіївка задумувалася як місце, де природна гармонія поєднується з романтичними образами, античною міфологією та мистецтвом ландшафтного дизайну.

Історія кохання, що стала основою задуму парку, відчувається й сьогодні. Її нагадують скульптури, архітектурні композиції, звивисті доріжки та затишні куточки, створені для неспішних прогулянок.

Не менш вражає природне багатство Софіївки. Тут зростають сотні видів дерев, кущів та інших рослин, серед яких є рідкісні й цінні екземпляри. Парк є не лише туристичною перлиною, а й науковою установою Національної академії наук України, де досліджують і зберігають рослинні колекції.

Осінні барви та таємничий туман

Після екскурсії ми вирушили парковими стежками, і саме тоді Софіївка відкрилася нам у всій своїй осінній красі.

Золоті, жовті, багряні та подекуди ще зелені листки створювали дивовижну палітру кольорів. Дерева віддзеркалювалися у спокійній водній гладі, алеї вкривав м’який листяний килим, а сонячне проміння пробивалося крізь крони, залишаючи на землі мерехтливі відблиски.

Хотілося йти повільно, роздивлятися навколо та не поспішати до наступної локації. За кожним поворотом відкривалися нові краєвиди, старовинні містки, скульптури й затишні галявини. Ми часто зупинялися, щоб зробити фотографії та зберегти на згадку моменти, які особливо припали до душі.

У другій половині дня парк почав змінюватися. Поступово опустився туман, огортаючи дерева й алеї напівпрозорою пеленою. Знайомі краєвиди стали загадковішими, обриси скульптур таємничішими, а далекі стежки ніби приховували щось невідоме.

Легка імла не затьмарила красу Софіївки, а надала їй особливого шарму. Осінні барви, прохолодне повітря та туман створили атмосферу, у якій хотілося просто зупинитися й помилуватися навколишньою красою.

Фонтани, скульптури та античні легенди

Однією з найяскравіших локацій став фонтан «Змія». Його незвичайна конструкція одразу привертає увагу: у центрі композиції височіє змія, з пащі якої потужним струменем здіймається вода. Особливо цікаво було дізнатися, що ефект роботи фонтану забезпечується завдяки різниці рівнів і тиску у водній системі, без використання насоса.

Не менше зацікавлення викликали скульптури, розташовані на території парку. Образи античних богів і міфологічних героїв нагадують про культурні джерела, якими надихалися творці Софіївки. Серед них: Амур, Гермес, Аполлон, Венера та інші персонажі давньогрецької й давньоримської міфології.

Особливого настрою цим композиціям додає освітлення. У сонячну погоду вони виглядають урочисто й велично, а під час туману набувають майже містичного вигляду. Саме поєднання архітектури, мистецтва та природного ландшафту робить кожну частину парку неповторною.

У центральній зоні ми зустріли чимало відвідувачів: родини з дітьми, закохані пари, компанії друзів і туристів. Попри пожвавлення, кожен міг знайти місце для спокійної прогулянки, фотографій чи відпочинку.

Серед доступних розваг була й можливість покататися на катамаранах і човнах. З води відкриваються інші ракурси парку: осінні дерева, старовинні містки та мальовничі береги утворюють цілісну картину, яку важко повністю оцінити під час прогулянки алеями.

Оранжерея. Зелений світ серед осінньої прохолоди

Окреме враження залишила велика оранжерея. Вона відкрила нам ще одну сторону життя Софіївки це не лише як місця відпочинку, а й як осередку збереження та вивчення рослинного світу.

Історично оранжереї відігравали важливу роль у садово-парковому мистецтві. Вони давали змогу вирощувати теплолюбні рослини, зберігати рідкісні види та використовувати їх для створення декоративних композицій.

З часом Софіївка розвивалася, її рослинні колекції поповнювалися, а територія ставала важливим місцем для ботанічних досліджень. Сьогодні за красою парку стоїть щоденна праця фахівців, які доглядають за рослинами та дбають про збереження природної спадщини.

Особливо символічно відвідувати оранжерею восени, коли надворі стає прохолодніше, а дерева поступово скидають листя. Вона нагадує про різноманітність природи та необхідність дбайливого ставлення до неї.

Зустріч, яка запам’яталася

Серед усіх побачених пам’яток особливе місце у наших спогадах посіла зустріч з оленями.

Тварини перебували за огорожею, на відведеній для них просторій території, де можна було поспостерігати за їхньою поведінкою. Їхні граційні рухи, витончені силуети та спокійний погляд викликали щире захоплення.

Біля огорожі хотілося затриматися довше, щоб роздивитися цих красивих тварин і запам’ятати кожну мить. Такі зустрічі особливо нагадують, наскільки сильні емоції може дарувати жива природа, без гучних слів і спеціальних декорацій.

Цей момент став одним із найтепліших спогадів нашої подорожі.

Враження, які залишаються з нами

Час у Софіївці минав непомітно. Здавалося, що прогулянка лише розпочалася, а вже минуло кілька годин. Навіть після тривалого маршруту залишалося відчуття, що ми побачили лише частину того, чим може здивувати цей парк.

Протягом дня Софіївка змінювалася на наших очах: ранкові сонячні краєвиди поступово поступилися місцем туманним алеям, а яскраві осінні барви набули глибших відтінків. Ця мінливість зробила прогулянку особливо цікавою та дозволила побачити парк у різних настроях.

Подорож стала чудовою нагодою провести час разом, відпочити від повсякденних турбот і відчути красу української природи. Вона подарувала нам не лише фотографії, а й щирі емоції, нові враження та спогади, до яких захочеться повертатися.

Софіївка й сьогодні залишається місцем, у якому історія переплітається з природою, а мистецтво гармонійно доповнює навколишній ландшафт. Колись парк був створений як освідчення в коханні, а тепер він відкриває свої двері тисячам людей, які приїжджають сюди за красою, спокоєм і натхненням.

Залишаючи це мальовниче місце, ми забрали із собою частинку його осінньої атмосфери, шелест листя, загадкові обриси скульптур у тумані, спокій паркових алей і відчуття, що іноді найкращий відпочинок полягає в можливості зупинитися, озирнутися навколо та просто насолодитися миттю.

Особлива вдячність профспілці ОНТУ за організацію поїздки та найкращий відпочинок.

Христина ГУБКО, студентка IV курсу Одеського національного технологічного університету

ВІТАЄМО З ЮВІЛЕЯМИ ТА ВИСОКИМИ НАГОРОДАМИ!

У вересні свій особистий ювілей відзначила **Посмітна Надія Василівна**, голова Березівської об'єднаної організації Профспілки працівників освіти і науки України.

Надія Василівна очолює Профспілкову організацію з 2011 року. За цей час зарекомендувала себе як відповідальний профспілковий лідер, яка дбає про добробут своїх спілчан.

За сумлінну працю в галузевій Профспілці та з нагоди особистого ювілею нагороджена Почесною відзнакою Одеської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України в номінації «***Профспілкова звитяга***».

Шановна Надіє Василівно, прийміть наші найтепліші побажання міцного здоров'я, душевного тепла та невичерпної енергії для втілення всіх Ваших задумів. Дякуємо за Вашу щиру відданість справі, турботу про людей та невтомну працю задля захисту спілчан!

У листопаді **Афанасьєва Людмила Никифорівна**, голова Арцизької об'єднаної організації Профспілки працівників освіти і науки України, відзначила свій ювілейний День народження!

Багаторічний досвід Людмили Никифорівни, мудрість, високий професіоналізм та самовіддана праця заслуговують на найглибшу повагу. Завдяки своїй наполегливості, чуйності та щирій турботі про людей вона здобули беззаперечний авторитет і довіру спілчан.

За вагомий внесок у розвиток профспілкового руху рішенням президії Одеської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України нагороджена Почесною відзнакою Одеської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України в номінації «***Профспілкова звитяга***» .

Шановна Людмило Никифорівно, бажаємо Вам і надалі впевнено тримати свою високу планку, мати міцне здоров'я та наснагу! Нехай Ваш професіоналізм та мудрість і надалі приносять вагомі результати!

Хай поруч з Вами будуть надійні однодумці, а в Вашій оселі панують мир, затишок, злагода та родинне щастя!

РОЗ'ЯСНЮЄ ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Нові умови оплати праці з 1 вересня 2026 року: роз'яснення для науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти та асистентів вчителя

З 1 вересня 2026 року діє постанова Кабінету Міністрів України від 31.08.2026 № 1078 «Про умови оплати праці педагогічних і науково-педагогічних працівників». На запити з місць Центральний комітет Профспілки працівників освіти і науки України надав два роз'яснення щодо оплати праці окремих категорій працівників, а саме: науково-педагогічних працівників ЗВО та асистента вчителя.

Науково-педагогічні працівники закладів вищої освіти

Посадові оклади. Постановою № 1078 затверджено Схему посадових окладів (ставок заробітної плати) науково-педагогічних працівників (НПП) закладів вищої освіти у коефіцієнтах. Для посад завідувача кафедри (професора), завідувача кафедри, професора, доцента, старшого викладача, викладача, асистента та викладача-стажиста коефіцієнти становлять від 0,63 (асистент) до 0,81 (завідувач кафедри (професор)). Посадовий оклад з 1 вересня 2026 року визначається множенням базової величини 28 885 грн на відповідний коефіцієнт; для найвищого коефіцієнта це 23 397 грн.

Погодинна оплата. Нові ставки погодинної оплати за проведення навчальних занять застосовуються з 1 січня 2027 року, і вони також залежать від коефіцієнтів та базової величини 28 885 грн. До цієї дати діють розміри, затверджені додатком 5 до постанови КМУ від 30.08.2002 № 1298.

Підвищення окладів. Керівники закладів вищої освіти, що мають статус національних, можуть у межах фонду заробітної плати, затвердженого в кошторисі, встановлювати НПП підвищення посадових окладів до 100%.

Доплати за вчене звання та науковий ступінь. Передбачено такі доплати (у граничних розмірах від посадового окладу): вчене звання професора - до 33%, вчене звання доцента, старшого наукового співробітника, старшого дослідника - до 25%, Науковий ступінь доктора наук - до 25%, Ступінь доктора філософії/ мистецтв (кандидата наук) - до 15%.

Закон «Про вищу освіту» (ст. 59), який є актом вищої юридичної сили, встановлює доплати за ступінь доктора філософії та доктора наук у розмірах 15% і 25%, за звання доцента і старшого дослідника - 25%, професора - 33% посадового окладу. Заклад може встановити більші розміри за рахунок власних надходжень. Галузева угода на 2021–2025 роки (п. 6.3.27) рекомендує керівникам закладів встановлювати такі доплати в максимальному розмірі; її положення діють безпосередньо та підлягають включенню до колективних договорів.

Інші виплати. Відповідно до постанови КМУ від 31.01.2001 № 78 НПП виплачується надбавка за вислугу років у розмірі від 10% до 30% залежно від стажу педагогічної роботи. Згідно з постановою № 1078 допомога на оздоровлення при наданні щорічної відпустки за основним місцем роботи виплачується в розмірі посадового окладу незалежно від обсягу виконуваної роботи.

Сумісництво. Працівники-сумісники одержують заробітну плату за фактично виконану роботу (ст. 102-1 КЗпП). Доплати за вчене звання та науковий ступінь залежать від тижневого (річного) навчального навантаження чи обсягу виконуваної роботи. Тому за сумісництвом - і в тому самому закладі, і в іншому - вони виплачуються пропорційно обсягу роботи за трудовим договором.

Робота на кількох кафедрах. Оплата здійснюється за посадою, на яку НПП обрано за конкурсом або призначено відповідно до законодавства, з урахуванням його наукового ступеня та вченого звання.

Хто може обіймати посаду. Посади НПП можуть займати особи зі ступенем магістра, науковим (освітньо-творчим) ступенем або вченим званням. Призначення відбувається за результатами конкурсного відбору; лише в окремих випадках, коли неможливо забезпечити освітній процес штатними працівниками, вакантні посади можуть заміщуватися за трудовим договором до проведення конкурсу в поточному навчальному році. Роз'яснення МОН рекомендують укладати строкові трудові договори (контракти) на посади професорів, доцентів, старших викладачів, викладачів та асистентів не більше ніж на 5 років. Обов'язковий строк до 5 років закон встановлює лише для деканів факультетів, директорів навчально-наукових інститутів і завідувачів кафедр.

Захист від пониження в посаді. НПП зі званням професора та ступенем доктора наук має право обіймати посаду професора, а зі званням доцента та ступенем доктора філософії (кандидата наук) - посаду доцента або вищу. Його не можна призначити чи перевести на посаду нижчого професійного статусу з нижчою оплатою праці. Якщо в штатному розписі є вакантна посада нижчої кваліфікації, до розпису слід внести зміни: вивести її та ввести посаду, яка передбачає наявність вченого звання і наукового ступеня. Жодні нормативні акти не обмежують введення до штатного розпису посад НПП різного рівня і не встановлюють співвідношення між кількістю професорів, доцентів, старших викладачів, викладачів та асистентів на кафедрах.

Штати, кафедри, робочий час. Заклади вищої освіти самостійно формують штатний розпис. Якщо кількість осіб, які навчаються за освітньою програмою, зменшується в межах 20% від визначеної на початок навчання, штатна чисельність НПП не скорочується. МОН (лист від 14.09.2023 № 1/14058-23) орієнтує керівників утримувати чисельність НПП згідно з нормативами постанови КМУ від 17.08.2002 № 1134. До складу кафедри має входити не менше п'яти НПП, для яких вона є основним місцем роботи, і щонайменше троє з них повинні мати науковий ступінь або вчене (почесне) звання.

Робочий час НПП включає навчальну, методичну, наукову, організаційну роботу та інші трудові обов'язки; норми часу визначає заклад. Не менше 30% робочого часу на навчальний рік становить наукова робота. Максимальний обсяг навчальної роботи на одну ставку НПП не може перевищувати 30% робочого часу. Види навчальної роботи за посадами заклад встановлює за погодженням з виборним органом первинної профспілкової організації. Рекомендований перелік видів роботи затверджено наказом МОН від 16.02.2022 № 186.

Вчені з наукових установ. Згідно зі ст. 36 Закону «Про наукову і науково-технічну діяльність» вчені мають право з дозволу керівника наукової установи здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти не за місцем основної роботи в робочий час до 240 годин на навчальний рік зі збереженням заробітної плати за основним місцем роботи. На НПП поширюються всі права, передбачені законодавством для наукових працівників наукових установ (ст. 57 Закону «Про вищу освіту»).

Асистенти вчителя закладів загальної середньої освіти

Ставка заробітної плати. Згідно зі Схемою посадових окладів педагогічних працівників ставка асистента вчителя залежить від стажу педагогічної роботи: стаж педагогічної роботи складає до 5 років - коефіцієнт складає 0,48 - ставка складає 13 865 грн, стаж педагогічної роботи складає понад 5 років - коефіцієнт складає 0,51 - ставка складає 14 731 грн.

Отже, ставка асистента вчителя відповідає рівню вчителя без категорії або вчителя першої кваліфікаційної категорії; другу категорію вона оминає. Асистент вчителя атестується лише на відповідність займаній посаді (Положення про атестацію, наказ МОН від 09.09.2022 № 805), а розмір його ставки встановлює керівник закладу.

Робочий час. Відповідно до ст. 24 Закону «Про повну загальну середню освіту» педагогічне навантаження асистента вчителя становить 25 годин на тиждень. Робочий час включає час, необхідний для навчальної, виховної, методичної, організаційної роботи та іншої педагогічної діяльності, передбаченої трудовим договором та/або посадовою інструкцією.

Скільки посад передбачено. Посади асистента вчителя вводяться для забезпечення досягнення результатів навчання особами з особливими освітніми потребами (ст. 44 Закону). Типові штатні нормативи (наказ МОН від 06.12.2010 № 1205) передбачають одну ставку на кожен інклюзивний клас. Кількість посад не залежить від кількості годин навчального навантаження учнів за розкладом. Типові навчальні плани передбачають 25–26 годин на тиждень у 2–4 класах, 31 –36 годин у 5–9 класах і 23 години в 1 класах, без урахування поділу на групи. Тому нормативи не гарантують присутності асистента в інклюзивному класі на всіх уроках. Однак у разі виробничої необхідності за рахунок місцевого бюджету або власних надходжень закладу штатний розпис може містити додаткові посади понад норми (п. 3 наказу № 1205). Тож за рішенням органів місцевого самоврядування додаткові посади асистентів вчителя не виключені.

Функції. Асистент вчителя входить до Команди психолого-педагогічного супроводу (Примірне положення, наказ МОН від 29.05.2025 № 787). Він спостерігає за учнем і інформує команду про його особливості та потреби. Допомагає учням організувати робоче місце, виконати завдання, зосередитися, розвиває саморегуляцію й самоконтроль. Бере участь у плануванні освітнього процесу разом із вчителем, адаптує навчальні матеріали й готує індивідуальні завдання. Також бере участь у розробленні індивідуальної програми розвитку та індивідуального навчального плану, оцінює разом із вчителем динаміку розвитку учня, інформує батьків. Його функції значно ширші за присутність на уроках.

Доплата за інклюзивний клас. Відповідно до постанови КМУ від 28.12.2021 № 1391 за роботу в інклюзивному класі встановлюється доплата 20% ставки заробітної плати. Для асистента вчителя це 2 773 грн або 2 946,20 грн залежно від стажу. Доплата нараховується лише за години роботи в інклюзивному класі. МОН роз'яснює (листи від 14.03.2019 № 1/11-2635 та від 15.03.2019 № 1/12-172): якщо з хвороби чи інших причин у клас не прийшли всі учні з особливими освітніми потребами, розмір доплати це не зменшує.

Доплата 2 600 грн. З 1 вересня 2026 року доплату за особливі умови праці в розмірі 2 600 грн (постанова КМУ від 08.11.2024 № 1286) включено до посадових окладів педагогічних працівників, зокрема асистентів вчителя. Окрема щомісячна виплата 2 600 грн залишається лише для педагогів закладів, де освітній процес організовано в очній (змішаній) формі й які працюють на територіях громад прифронтових і прикордонних областей згідно з додатком до постанови.

Інші виплати. Асистенту вчителя також виплачуються надбавка за вислугу років залежно від стажу, допомога на оздоровлення при наданні щорічної відпустки та щорічна грошова винагорода за сумлінну працю й зразкове виконання обов'язків (постанова КМУ від 31.01.2001 № 78). Крім того, законодавство передбачає надбавки за складність і напруженість у роботі, за високі досягнення у праці, за почесні та спортивні звання, підвищення окладів за роботу в гірській місцевості, преміювання тощо.

Якщо у вашому закладі ці норми застосовують неправильно, звертайтеся до первинної профспілкової організації або до Одеської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України.

«ОСВІТЯНСЬКИЙ ПРОФСПІЛКОВИЙ ВІСНИК»
Реєстраційне свідоцтво ОД №1295-176-Р
Засновник: Одеська обласна організація Профспілки працівників освіти і науки України

Адреса редакції: 65079, м. Одеса, пл. Куликове поле, 1, кім. 312-314
Тел: (067) 654-42-32. Електронна пошта: odeskaoopponu@gmail.com Сайт: www.pon-odessa.org.ua
Редакційна колегія: Корнійчук Л.Т. (головний редактор), Пушнова О.Г., Скрипніченко Д.М., Корольова Т.С., Долинська Т.Г., Березовська Л.В.
Тираж 1000 екз. Віддруковано у видавництві «Екологія», вул. Розумовська, 21.